

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ' ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

בעניין: פקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983
חוק חדלות פירעון ושיקולים כלכלי, תשע"ח-2018

ובעניין: מעדני מיקי תעשיות מזון דגים וסלטים בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד גולדבלט, גינדס, יריב ושות'

החברה

ובעניין: עו"ד אלון קזיוף, עו"ד ארז חבר ועו"ד יניב אזור
כונסי נכסים זמניים לחברה

הכונסים הזמניים

ובעניין: 1. בנק הפועלים בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד מורן מרדכי

2. בנק לאומי לישראל בע"מ
ע"י ב"כ אלון קזיוף

3. בנק אגוד לישראל בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד ב. לוינבוק ושות'

הנושים המובטחים

ובעניין: הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי
ע"י ב"כ עו"ד נחמה אבן – ספיר

הממונה

החלטה

1. **כללי**

- 1
- 2
- 3 השאלה מושא החלטה זו הינה חובת קבלת עמדת הממונה בבקשות דחופות למתן סעד זמני בהליכי
- 4 חדלות פירעון או אכיפת שעבודים שנדונות במעמד צד אחד, בעת שבית המשפט מחליט למנות בעל
- 5 תפקיד זמני עוד בטרם תגובה ובטרם דיון במעמד הצדדים.
- 6 לפניי בקשה דחופה לעיון מחדש, אשר הוגשה על ידי הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי
- 7 (להלן: "הממונה"), בעניין החלטתי מיום 7.11.19 למנות כונסי נכסים זמניים לחברת "מעדני מיקי
- 8 תעשיות מזון דגים וסלטים בע"מ" (להלן: "החברה"). במסגרת הבקשה, מבקש הממונה מבית
- 9 המשפט לבטל את ההחלטה האמורה, על יסוד כך שעובר למינוי כונסי הנכסים הזמניים, בית המשפט
- 10 לא ביקש ולא קיבל לידי את עמדת הממונה בדבר זהות מועמדים לתפקיד, זאת על אף חובתו, לטענת
- 11 הממונה, לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 (להלן: "החוק" או "החוק החדש").

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ' ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

2. רקע

ביום 7.11.19 הגישו "בנק לאומי לישראל בע"מ", "בנק הפועלים בע"מ" ו"בנק אגוד לישראל בע"מ" (להלן: "הנושים המובטחים") בקשה בהולה לאכיפת שעבודים ולמינוי כונסי נכסים זמניים וקבועים נגד החברה, שכן זו נמצאת הלכה למעשה בחדלות פירעון (להלן: "בקשת הכינוס"), הן מאזנית והן תזרימית. הבקשה הוגשה בהסכמת החברה ועל דעתה.

מבקשת הכינוס עולה, כי מדובר בחברה ידועה וותיקה בתחום ייצור ושיווק של סלטים מוכנים ומוצרי מזון אחרים לרשתות השיווק והצרכניות השונות ברחבי הארץ. החברה מעסיקה כ-230 עובדים ומחזיקה בשני מפעלים, האחד בראשון לציון, אשר פועל על קרקע בבעלות חברת "ש.מ.א קאופטייל בע"מ" (להלן: "ש.מ.א") שהינה חברה פרטית הנשלטת בידי בעלי השליטה, והשני בבית-שמש. כמו-כן, לחברה מחסן בירכא. על פי דוחותיה הכספיים המבוקרים, בשנים 2017-2018, רשמה החברה הפסד של כ-5 מיליון ש"ח בכל אחת מן השנים, ובשנת 2019 צפויה להימשך מגמה זו.

לפי בקשת הכינוס, על אף ניסיונות בעלי המניות בחברה לייצבה, תוך השקעת מיליוני ש"ח, אלו לא צלחו, ולאחרונה הם הגיעו למסקנה כי אין בידם פתרון מעשי והם רואים לנכון להימנע מהחמרה נוספת במצבה הכלכלי של החברה. נוכח המצב הרעוע אליו נקלעה מזה זמן, החברה אינה מסוגלת לעמוד במסגרות האשראי, כאשר בתוך ימים ספורים היא עתידה להגיע למצב של החזרת המחאות וקריסה מוחלטת, באופן שימנע ממנה להמשיך ולתפקד כ"עסק חי". מבקשת הכינוס עולה, שחובותיה של החברה נאמדים בכ-46 מיליון ש"ח, כאשר כ-26 מיליון ש"ח מתוכם הינם לטובת הנושים המובטחים, ויתרתם לטובת ספקים ונושים אחרים. לעומת זאת, שווי נכסיה של החברה נאמדים בסכומים נמוכים הרבה יותר. משכך, יש לפעול לכינוס נכסים ולמימושם באופן מושכל.

במרוצת השנים, כדי לממן את פעילות החברה, היא יצרה שעבודים שוטפים וקבועים לטובת הנושים המובטחים, לכל נושה בנפרד וכמפורט בבקשת הכינוס, לרבות: שעבודים כלליים שוטפים של כל נכסיה, כספיה, פעילותה, רכושה וזכויותיה וכן שעבודים קבועים על הון המניות של החברה שטרם נדרש /או שנדרש וטרם נפרע, על המוניטין, הציד, השטרות וקווי הייצור. בהתאם לתנאי השעבודים, נטען כי קמה לנושים המובטחים זכות להעמדת האשראים לפירעון מיידי.

לפיכך, בבקשת הכינוס מבקשים הנושים המובטחים למנות לאלתר בעלי תפקיד, אשר להם יוקנו סמכויות רחבות של ניהול החברה חדלת הפירעון, ואשר יוכלו להפעילן, בשיתוף פעולה עם החברה והנושים המובטחים. לעניין זה, התבקש בית המשפט למנות את עו"ד קזיוף, עו"ד חבר ועו"ד אזור ככונסי נכסים, זמניים וקבועים. בנוסף, הנושים המובטחים ציינו כי הם מוכנים להעמיד מימון לשם הפעלת החברה, מימון שהינו קריטי לשם המשך פעילותה והותרתה כ"עסק חי", לרבות לשם תשלום שכר לעובדים בסך 1.9 מיליון ש"ח שהיה לשלמו עד ליום 10.11.19, והכל לשם מכירתה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

בהינתן האמור, על יסוד הבקשה ולנוכח החשיבות בהמשך הפעלת החברה, נעתרתי לבקשה בו ביום
באופן חלקי, והוריתי מכוח סעיף 194 לפקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983 (להלן: "הפקודה")
על מתן צו כינוס נכסים זמני לחברה, ועל מינוי המועמדים שהוצעו על ידי הנושים המובטחים ככונסי
נכסים זמניים, ובהסכמת החברה, תוך פירוט סמכויותיהם.
כן הבהרתי בהחלטתי, למען הסר ספק, כי אין בצו היתר לממש את נכסי החברה לעת הזו. בנוסף,
הוריתי על קביעת דיון ליום 17.11.19, כמו גם הנחיתי את כונסי הנכסים הזמניים להגיש דו"ח ראשוני
טרם מועד הדיון האמור (להלן: "ההחלטה").

3. הבקשה לעיון מחדש

ביום 10.11.19, בשעות אחר הצהריים, הגיש הממונה בקשה דחופה לעיון מחדש בהחלטה.
הממונה טוען, כי לפי סעיף 33(ג) לחוק החדש, על בית המשפט למנות נאמן לפי המלצת הממונה, וככל
שבית המשפט מחליט למנות נאמן שלא הומלץ על ידי הממונה, עליו להתייחס לכך בהחלטתו. לטענתו,
הליך מינוי זה עודנו בתוקף אף בהינתן הוראות השעה שעוגנה במסגרת תיקון מס' 2 לחוק, קרי הגם
שנדחתה תחולת ההוראה בדבר חובת גיבוש רשימת נאמנים והצעת מועמדים לתפקיד הנאמן מתוכה
למועד מאוחר יותר.

לעניינינו, הממונה טוען כי ההליך דנן כמוהו כהליך של חדלות פירעון, קרי הליך קולקטיבי שחל על כל
נכסי החברה, ועל כן משפיע על כלל נושיה, ולא רק על הנושים המובטחים. לשיטתו, לא בכדי בחר
המחוקק להחיל את הוראות החוק בדבר מינוי נאמן גם על הליך מינוי כונס לפי סעיף 194 לפקודה,
כפי שתוקן במסגרת תיקון עקיף בחוק החדש. משמע, גם סעיף 194 לפקודה מחייב פנייה לממונה לשם
קבלת המלצותיו טרם מינוי בעל התפקיד, וזאת במנותק מהזכות של נושה מובטח להציע מועמד
בעצמו, זכות שאף היא מעוגנת בסעיף האמור.

הטעם לכך, טוען הממונה, הינו הצורך להבטיח שכונס הנכסים, כמו הנאמן בהליך חדלות פירעון,
יהיה ניטרלי ויראה לנגד עיניו את טובת כלל הנושים, ולא רק את טובת הנושה המובטח אשר ביקש
את מינויו. במציאות שכזו, עולה השאלה, מי ידאג לאינטרסים של הנושים הרגילים, אשר ממילא
נמצאים בעמדת נחיתות; וכן השאלה, מי יבדוק כדבעי את היקף נשייתו של הנושה המובטח, מקום
בו הגורם שאמון על כך הוא איש אמונו.

על כן, לטענת הממונה, הוראות הדין מחייבות באופן עקרוני קבלת עמדת הממונה טרם הכרעה
בבקשה לאכיפת שעבודים, וככלל יש למנות כונס נכסים ניטרלי שאינו מטעם הנושים המובטחים,
ובעניין דנן אף ייתכן וראוי למנות בעל תפקיד בעל השכלה כלכלית כרואה חשבון. על כן, מתבקש בית
המשפט לעיין מחדש בהחלטה. כן ציין הממונה כי חלפו רק שלושה ימים ממועד מתן ההחלטה,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

כשיומיים מהם נכללים בסוף השבוע, כך שמדובר בפגיעה חלשה שבדאי אינה גוברת על ניגוד
העניינים המובנה לטעמו שבו מצויים כונסי הנכסים הזמניים. לכן, הציע הממונה חמישה מועמדים
למינוי ככונסי נכסים במקום כונסי הנכסים הזמניים.
לאחר עיון בבקשה, הוריתי לנושים המובטחים להשיב לבקשה עד ליום 13.11.19. בין לבין, בעקבות
הדו"ח הראשוני שהגישו כונסי הנכסים הזמניים ביום 11.11.19, ובמסגרתו בקשה מטעמם (בקשה 5),
ובהינתן דחיפות בקשת הכינוס, הוריתי על קביעת דיון דחוף במעמד הצדדים ליום 12.11.19, בו תידונו
הן בקשת כונסי הנכסים והן הבקשה דנן.

4. התשובות לבקשה לעיון מחדש

ביום 12.11.19 הובאה לעיון תשובה מטעם הנושים המובטחים לבקשה. בתשובתם, ביקשו הנושים
המובטחים לדחות את הבקשה, מן הטעמים הבאים:
ראשית, סעיף 33(ג) לחוק מתיר לנושה להציע לבית המשפט מועמדים לתפקיד הנאמן, קרי, לבית
המשפט הסמכות לפי שיקול דעתו למנות נאמן שלא הומלץ בידי הממונה, כאשר התנאי היחיד לכך
הוא שבית המשפט יתייחס לכך בהחלטתו, וכך אכן פעל בית המשפט בהחלטתו. לבסוף, שיקול הדעת
הינו של בית המשפט ועל כן אין טעם רב בקבלת הצעות הממונה;
שנית, קבלת עמדת הממונה עלולה להפוך את זכותם של הנושים להציע מועמד מטעמם לאות מתה,
על אף ההוראה הברורה הקבועה בסעיף 33(ג) לחוק המקנה להם זכות כאמור. בנוסף לסעיף זה, הלכה
היא כי לנושה מובטח זכות קניינית-חוקתית להיות אדון לגורל נשייתו, ובכלל כך זכותו להשפיע על
זהות בעל התפקיד, כך שקבלת עמדת הממונה פוגעת גם בזכות רבת-מעלה זו. זאת אף ביתר שאת
מקום בו הממונה טרם ערך רשימת מועמדים, שכן חובתו לעשות כן טרם נכנסה לתוקף;
שלישית, הממונה אינו נותן משקל לנסיבות הגשת בקשת הכינוס, אשר הוגשה בדחיפות ביום חמישי,
בשעה ששרדי הממונה סגורים זה מכבר, וכי אף החלטת בית המשפט ניתנה בדחיפות. השהיית
ההליך לקבלת עמדת הממונה, בהינתן העובדה שהחברה עומדת על סף קריסה מוחלטת, הייתה פוגעת
באורח אנוש דווקא בנושים הרגילים, בדגש על העובדים, כאשר הבקשה הוגשה באופן שיש בו כדי
למזער את נזיקיהם. זאת, אף במחיר של העמדת מימון דחוף והכרחי לחברה על ידי הנושים
המובטחים, שאחרת לא בהכרח היה ניתן בלוח זמנים כה קצר;
רביעית, הנושים המובטחים, מעבר להיותם בעלי שעבודים השוטפים, הם גם בעלי שעבודים קבועים.
קבלת עמדת הממונה כמדיניות, עלולה להוביל לכך שנושים מובטחים המחזיקים בשני סוגי
השעבודים גם יחד, יבכרו לפצל את הליך המימוש, כך שהשעבודים הקבועים ימומשו במערכת
ההוצאה לפועל, חלף מימוש כל השעבודים כולם במסגרת הליך קולקטיבי, תחת שבטו של בית

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ' ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

1 המשפט לחדלות פירעון, אשר עשוי להיטיב עם החברה ועם נושיה הרגילים;
2 חמישית, הנושים המובטחים סבורים כי לא קיים ניגוד עניינים כנטען, הן משום שהנושים המובטחים
3 מחזיקים ברוב ברור של הנשייה בחברה, אולם במיוחד משום שמרגע שממונה כונס נכסים, הוא בגדר
4 "officer of the court", אשר חב את חובותיו לבית המשפט ולכלל הנושים. בענייננו, הממונה לא
5 הוכיח ולא טען לניגוד עניינים פרטני אשר מתקיים בענייננו של מי מכונסי הנכסים הזמניים, זולת ניגוד
6 העניינים המובנה מעצם הצעתם על ידי הנושים המובטחים.

7 לצד התשובה מטעם הנושים המובטחים, כונסי הנכסים הזמניים הגישו בקשה להתיר להם להשיב
8 לבקשת הממונה, ועימה את התשובה המיועדת להגשה מטעמם. אדון ואתייחס לבקשה זו כאילו ניתן
9 היתר להגיש תשובה וזו הוגשה על פי ההיתר שניתן. בתשובתם, כונסי הנכסים הזמניים שטחו טענו
10 טענות זהות במהותן לאלו של הנושים המובטחים, ועל כן לא אפרטן בשנית. מעבר לאלו, הוסיפו כונסי
11 הנכסים הזמניים שקבלת עמדת הממונה תוביל לביטול הלכה למעשה של זכות הנושים המובטחים
12 להציע מועמד מטעמם לתפקיד כונס או נאמן, שהרי תמיד ימצא הוא בניגוד עניינים מובנה, כנטען.
13 בכך, הצטרפו כונסי הנכסים לעמדת הנושים המובטחים וביקשו לדחות את הבקשה לעיון מחדש.

14

15 **5. הדיון במעמד הצדדים**

16 ביום 12.11.19 התקיים דיון במעמד הצדדים, שבו חידדו הצדדים את טענותיהם, והשיבו לשאלות
17 בית המשפט.

18 באת-כוח הממונה, במענה לשאלת בית המשפט, הבהירה שהעמדה העקרונית של הממונה הינה שיש
19 לפנות ולקבל את עמדת הממונה בטרם קבלת החלטה בדבר מינוי כונס נכסים, והדבר נכון גם באשר
20 לבקשות לקבלת סעד זמני מכוח החוק. לגישתה, כמות שחלק ב' לפרק ו' לחוק החדש חל גם על מינוי
21 נאמן זמני, כך עליו לחול גם על מינוי כונס נכסים זמני. כן הוסיפה באת-כוח הממונה, כי גם במתן צו
22 זמני לאכיפת שעבוד, מדובר מבחינה מהותית בהליך של חדלות פירעון, ועל כן יש לפעול לפי הוראות
23 החוק לעניין מינוי נאמן.

24 באשר לצורך בקבלת מענה בלוחות זמנים קצרים, כשהמדובר בבקשות למתן סעד זמני, השיבה באת-
25 כוח הממונה כי נציגי הממונה ערוכים ליתן מענה מיידי בכל שעה, וכי הם ערים לצורך ולדחיפות.
26 לשאלת בית המשפט בדבר קיומו של מערך מוסדר ומפורסם לציבור שאליו ניתן לפנות לשם קבלת
27 עמדת הממונה באשר לשמות מועמדים בלוחות זמנים צפופים, נאמר כי הדבר דרוש בירור. מכל
28 מקום, לעת הזו, אין מערך סדור של כונן בממונה שניתן לפנות אליו מחוץ לשעות העבודה.

29 עוד עמדה באת-כוח הממונה על החשיבות המינהלית שיש לממונה כגוף ממשלתי, לקידום שוויון
30 והרחבת מספר בעלי התפקידים שממונים לתפקידים על ידי בית המשפט, ובהתאם לרצון המחוקק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

לגופו של עניין טענה באת-כוח הממונה, כי מהבקשה נעדרו נתונים כספיים חשובים, לרבות הסכום שנועד להבטיח את השעבוד, וכי מינוי של כונס נכסים בעל רקע חשבונאי היה יכול לסייע לקידום התיק כדבעי.

בא-כוח בנק אגוד, בשם כלל הנושים המובטחים, טען כי לא ניתן להישען על הקשרים הבין-אישיים של הנושים המובטחים לשם יצירת קשר עם הממונה בלוחות זמנים כה קצרים, וכי הממונה לא מספק מנגנון ראוי לפנייה דחופה לממונה. עוד טענו הנושים המובטחים, כי סעיף 194 לפקודה אינו חל על מינוי כונס נכסים זמני, ולכן בעת הגשת בקשה בהולה, סעיף 194 לפקודה, ועימו הוראות החוק, אינן רלוונטיות.

החברה הוסיפה וטענה, כי במקרה דנן יש להותיר את כונסי הנכסים הזמניים שמונו בהצעת הנושים המובטחים, הן משום שלחברה היקף חוב גדול ביחס לנכסים, וכי אין ציפייה מעשית כי הנושים הרגילים יזכו לכסות אף לא חלק מחובם, ועל כן יש הצדקה לתת משקל יתר לאינטרס של הנושים המובטחים להפחית את נזקם; הן משום שהנושים המובטחים הסכימו לממן לעת הזו את השכר לעובדים קשוי היום, החלטה המלמדת על כך שהם אינם אדישים לאינטרסים של הנושים האחרים; הן לאור כך שהנושים המובטחים נאותו להעמיד מימון לתפעול החברה, באופן אשר מקטין לכלל הנושים את הנזק הצפוי; והן לאור בקשת הכינוס ובקשה 5, לפיהן יש לפעול במהירות על מנת למכור את החברה כעסק חי, שכן אחרת הפגיעה ביתר הנושים, לרבות העובדים, תהיה חמורה יותר.

באת-כוח העובדים טענה מדם ליבה. לגישתה, מרבית העובדים משתכרים שכר מינימום, וכונסי הנכסים הזמניים שמונו נרתמו ופעלו במשך שעות רבות לסייע לעובדים כדי שאלו יוכלו לקבל את שכרם. בנוסף, באת-כוח העובדים טענה כי כל שינוי שעשוי להתרחש יהווה זעזוע עמוק בקרב העובדים.

בתום הדיון, הוריתי כי עד להחלטה אחרת, כונסי הנכסים הזמניים ייוותרו בתפקידם, ודחיתי את הבקשה לעיון ולמתן החלטה.

6. דיון והכרעה

6.1 התשתית הנורמטיבית

ביום 15.9.19 נכנס לתוקף החוק החדש, ועימו אסדרה חדשה של הליכי חדלות הפירעון במדינה. בין היתר, שינה החוק את מטרות הליכי חדלות הפירעון ואת תפיסות-היסוד שבחובן, כמו גם את דרך מינויים של בעלי תפקידים בהליכים אלו, קרי נאמן ונאמן זמני במסגרת בקשה למתן סעד זמני. לצד זאת, החוק תיקן בתיקון עקיף גם את הפקודה, באופן אשר החיל את החוק החדש, לרבות ההוראות החדשות בדבר מינוי הנאמנים, על מינוי כונסי נכסים במסגרת הליכי אכיפת סוגי השעבודים הקבועים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

1 בסעיף 194 לפקודה, ובהם אכיפת שעבוד צף.

2 6.1.1 תפיסות-היסוד של החוק החדש

3 הנחת המוצא הינה, כי המחוקק ראה וביכר את חשיבות שיקומה של החברה, לצד השאת שיעור החוב
4 שייפרע לנושים. שתי תכליות עיקריות אלו, יחד עם קידום שילובו מחדש של החייב-היחיד במרקם
5 החיים הכלכליים, עוגנו בסעיף המטרות של החוק, הוא סעיף 1 לחוק, ועל כן יש להבטיח כי אלו יוצבו
6 לנגד עיני בית המשפט לכל אורכו של ההליך המשפטי.

7 מבין תכליות אלו, החוק החדש שם דגש מיוחד על יתרונות שיקומו של החייב, במיוחד של החייב
8 היחיד אולם גם של תאגידים, וזאת מתוך שינוי תפיסתי לפיו "השימוש באשראי הינו חלק בלתי נפרד
9 מחיי הכלכלה" המודרנית וכן משום ששיקום החייב "משרת את טובת הנושים אך נועד גם למימוש
10 תכליות רחבות יותר". בסעיף 1(1) מורנו המחוקק כי יש "להביא ככל האפשר לשיקומו הכלכלי של
11 החייב", וזאת על יסוד התובנה שתרומת שיקומו חורגת מגבולות התאגיד לעבר המשק והחברה
12 בכללותה. עמד על כך המחוקק בדברי ההסבר להצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו-
13 2016, ה"ח ממשלה מס' 1027, בעמודים 593-594 (להלן: "הצעת החוק"):

14 "המטרה הראשונה היא להביא לשיקומו הכלכלי של החייב. שיקומו הכלכלי של
15 החייב משרת את טובת הנושים אך נועד גם למימוש תכליות רחבות יותר. לשיקומו
16 הכלכלי של החייב תועלת משקית כללית והוא מקדם גם ערכים חברתיים נוספים.
17 כך לדוגמא, שיקום התאגיד והמשך פעילותו במשק עשוי לשמר מקומות עבודה
18 רבים ולספק מקור פרנסה לעובדיו ולספקים שהתקשרו אתו וכך להביא תועלת
19 גדולה למשק ולחברה".

20 אלו שלוש תכליות-העל העקרוניות שלו החוק.

21 22 6.1.2 מנגנון מינוי נאמנים בחוק החדש ותכליותיו

23 דרכי מינוי נאמן קבועות בסימן א' לפרק ו' לחלק ב' לחוק, קרי, בסעיפים 33-40 לחוק. לפי הוראות
24 החוק, ככלל, מרגע שמורה בית המשפט על מתן צו לפתיחת הליכים, עליו למנות נאמן מתוך רשימת
25 הנאמנים שגובשה על ידי ועדה ציבורית בראשות שופט בדימוס של בית משפט מחוזי, ועדה שחבריה
26 ממונים על ידי שר המשפטים (להלן: "רשימת הנאמנים"). חריג לכלל זה הינו מינויו לנאמן של
27 הממונה או של נושא משרה בחברה חדלת הפירעון לצד נאמן, זאת לפי סעיפים 35-36 לחוק.

28 להשלמת התמונה יצוין, ביום 24.7.19, מנסיבות שאינן דרושות לעניין, תוקן החוק החדש במסגרת
29 תיקון מס' 2 לחוק. במסגרת התיקון האמור, נקבעה הוראת שעה אשר דוחה את מועד התחולה של
30 חובת מינוי הנאמן מתוך רשימת הנאמנים עד ליום 1.7.20, ומורה כי עד מועד זה ניתן למנות נאמן
31 שלא מתוך הרשימה (ראו גם לעניין זה: דברי ההסבר להצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

מס' 2) (הוראת שעה לעניין מינוי נאמן), התשע"ט-2019, ה"ח הממשלה תשע"ט מס' 1289, בעמוד 274) (להלן: "הוראת השעה").

סעיף 33 לחוק הינו הסעיף העיקרי אשר מסדיר את אופן מינוי הנאמן, אולם יש לקוראו בעת הזו בהתאם להוראת השעה, כך שנוסחו כדלקמן:

33. (א) בית המשפט ימנה נאמן ליישום הליכי חדלות הפירעון עם מתן הצו לפתיחת הליכים. מינוי הנאמן יהיה לפי הוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ו) או לפי הוראות סעיף 35 או 36.

(ב) לנאמן ימונה מי שבית המשפט שוכנע כי הוא בעל כישורים וניסיון מקצועי מתאימים ומתקיים בו אחד מאלה: הוא חבר לשכת עורכי הדין, בידו רישיון לפי חוק רואי חשבון, התשט"ו-1955, או שהוא בעל מיומנות מיוחדת או ניסיון מוכח בניהול תאגידים בהליכי חדלות פירעון.

(ג) הממונה ימליץ לבית המשפט על כמה מועמדים לתפקיד הנאמן, שמספרם לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה; הממונה יבחר את המועמדים שעליהם ימליץ על פי אמות מידה שוויוניות שיגבש ויפרסם באתר האינטרנט שלו; התאגיד וכל נושה רשאים להציע לבית המשפט מועמדים נוספים לתפקיד הנאמן; ואולם אם מינה בית המשפט נאמן שלא הומלץ על ידי הממונה, יתייחס לכך בהחלטתו.

(ד) בית המשפט לא ימנה לנאמן מי שעלול להימצא במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כנאמן לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו או של קרובו של אדם אחר שיש לו עמו קשרים אישיים או כלכליים, ובכלל זה ניגוד עניינים הנובע מהתחייבות שנתן הנאמן לבעל עניין או לבא כוח של בעל עניין בהליכי חדלות הפירעון. [...].

[ההדגשות אינן במקור – א.א.]

למדים אנו, שהמחוקק קבע מנגנון למינוי הנאמן, לפיו זה ימונה מתוך רשימת הנאמנים ולאחר שמוגשת לבית המשפט המלצה מטעם הממונה על מספר מועמדים לפני בית המשפט מתוך אותה רשימה. כן יובהר, שמנגנון זה חל גם על מינויו של נאמן זמני, לפי סעיף 20(א)(2) לחוק, במסגרת בקשה לסעד זמני שמוגשת על ידי צד בהליך חדלות פירעון.

מהצעת החוק עולה, כי מנגנון זה נקבע כמות שהוא על מנת לקדם תכליות מסוימות, שנועדו בעיקר להרחיב את הפיקוח על בעלי התפקיד, כישוריהם, הרחבת מעגל בעלי התפקיד המתמנים, ויסות מספר מינויים שמקבל בעל תפקיד ועוד (ראו: הצעת חוק, בעמודים 629-630). לפיכך, עסקינן בתכליות נוספות, הנלוות לתכליות העיקריות של החוק כמפורט דלעיל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ' ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

6.1.3 התנגשות בין התכליות השונות בחוק

מכל האמור עולה, שלנגד עיני בית המשפט עומדות שלל תכליות החוק: תכליות-העל, ובהן החשיבות הרבה בשמירה על האפשרות לשיקום הכלכלי של התאגיד, כשלצידה גם השאת קופת הנשייה או הכינוס ותכליות משנה שעליהן עמד המחוקק עת הורה על שימוש ברשימת הנאמנים במסגרת הליך מינוי בעלי התפקידים.

ודוק; לעתים ובמקרים חריגים, עלולות התכליות שעומדות בבסיס מנגנון מינוי הנאמן לסתור את מטרות-העל של החוק החדש.

כידוע, כאשר בפני בית המשפט ניצבות מספר תכליות הסותרות זו את זו, על בית המשפט לאתר מהי התכלית המתאימה והגוברת בנסיבות ההליך הפרטני, אשר תגשים ותקדם באופן המיטבי ביותר את רצון המחוקק ואת שביקש להשיג. עמד על כך כב' הנשיא ברק בדנ"פ 1558/03 מדינת ישראל נ' חליל פאוזה אסד, פ"ד נח(5) 547, 557 (2003) (להלן: "עניין אסד"), בקובעו:

"בצד לשון הדין עומדת 'מטרתו הבסיסית' של הדין. זו היא תכליתו. אלה הן המטרות, היעדים, האינטרסים והערכים אשר הדין נועד להגשים. לכל דין תכלית שהוא נועד להגשים. דין ללא תכלית הוא דבר הבל. תכלית הדין היא עניין נורמטיבי. [...] על הפרשן לקבוע בכל מקרה ומקרה את התכלית המונחת ביסוד הדין. כאשר התכליות סותרות זו את זו במצב נתון, עליו לפתור את הסתירה. משעוצבה תכליתו של הדין ייתן הפרשן ללשון הדין אותה משמעות אשר יותר מכל משמעות אחרת היא מגשימה את תכליתו".

לעניין זה ראו גם למשל: ע"א 176/84 יעלה ברקסון נ' מנהל מס שבח מקרקעין, פ"ד מ(2) 589, 593 (1986); בג"ץ 962/07 עו"ד אמיר לירן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 33 לפסק-דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה (פורסם במאגרים המשפטיים, 1.4.07).

רוצה לומר, כאשר באותם מקרים חריגים שבהם עלול המינוי לחתור תחת התכליות העיקריות של שיקום החייב או השאת התמורה לנושים, עשויה להידחות התכלית של אופן המינוי מפני התכלית העיקרית, והכל בהתאם לנסיבות העניין. זאת, שכן במסגרת האיזון ההעדין בין התכליות, אין לחדד כי בעוד התכליות הראשונות הינן תכליות ישירות לחוק, התכליות האחרונות הינן עקיפות-משניות. יובהר מיד, כי אין בכך כדי להקל ראש במטרות-המשנה, אך בהעדר טעמים כבדי משקל, אלו תיסוגנה מפני המטרות העיקריות של החוק החדש.

מסקנה זו אף מתחזקת בעת הזו, בהינתן הוראת השעה והעדרה של רשימת נאמנים מסודרת ומפורסמת כנדרש, שכן דומה כי משקלן ומעמדן של התכליות האחרונות כעת פחותה עוד יותר, ובוודאי שאין ביכולתן לגבור על התכלית העומדות בגאון ברישא של החוק.

לפיכך, מקום בו מתגלעת סתירה בין תכליות החוק השונות, יש למצוא את נקודת האיזון הטובה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ' ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

ביותר בנסיבות העניין שתאפשר להגשים את כל התכליות כולן, אולם החוק מורה כי על בית המשפט
ליתן משקל-יתר לתכליות-היסוד של החוק.

6.1.4 תחולת החוק על מינוי כונס זמני

בקשה למינוי כונס בהליך של אכיפת שעבודים מסוגים מסוימים, שכלל אינם כוללים שעבוד קבוע,
מוגשת לפי סעיף 194 לפקודה. סעיף זה, בנוסחו המתוקן, קובע כי לשם אכיפת סוגי שעבודים
המפורטים בו, ימונה כונס נכסים על פי הוראות החוק, וכי נושה מובטח רשאי אף הוא להציע מועמד
אשר ישמש ככונס. ובלשון הסעיף:

"194. (א) מקום שאיגרות חוב מובטחות בשעבוד צף, בשעבוד הון שטרם נדרש תשלום,
בדרישות תשלום שטרם נפרעו או במוניטין, אין לאכוף את זכויותיהם של בעלי
איגרות החוב לגבי השעבוד אלא ברשות בית המשפט; ואם הוגשה לבית
המשפט בקשת אכיפה, רשאי בית המשפט ליתן כל סעד שאפשר לקבלו על פי
בקשה כאמור, כולל מינוי כונס ומתן צו למכירת הנכסים וחלוקתם.

(ב) הורה בית משפט שהוגשה לו בקשת אכיפה כאמור בסעיף קטן (א) על מינוי
כונס לשם אכיפת זכויותיהם של בעלי איגרות חוב שהובטחו בשעבוד צף –

(1) יחולו על הכונס, ובכלל זה על דרך מינויו וזהותו, הוראות פרק ו' לחלק
ב' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי; בעל איגרת חוב המובטחת
בשעבוד צף רשאי להציע מועמד שישמש כונס, בהתאם להוראות סימן
א' לפרק האמור;

(2) יראו את החברה כאילו ניתן לגביה צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות
פירעון ושיקום כלכלי והליכי אכיפת הזכויות בידי הכונס יתנהלו
בהתאם להוראות אותו חוק. [...]"

[ההדגשות אינן במקור – א.א.]

רוצה לומר, כונס ימונה כדרך מינויו של נאמן לפי החוק החדש.

לפיכך, סעיף 33 חל בעת מינויו של כונס נכסים. דא עקא, הבקשה שהוגשה על ידי הנושים המובטחים,
מושא הבקשה שלפניי, היא בקשה לסעד זמני למינוי כונסי נכסים זמניים, להבדיל מכונסי נכסים
קבועים, והוא הסעד העיקרי אשר ניתן בהחלטה בה התבקש עיון מחדש. סעד זמני שכזה אינו מקבל
מענה ברור במסגרת סעיף 194 לפקודה.

ודוק; פרשנות דווקנית של הוראות סעיף 194 לפקודה תוביל למסקנה, כי מקום שבו בית המשפט לא
מינה כונס קבוע, אין עליו כלל להידרש לסעיף-קטן (ב), ועל כן לא חלות ההוראות הרלוונטיות מן
החוק לעניין אופן מינוי הכונס, ובכלל כך סעיף 33 לחוק הנזכר לעיל. פרשנות ברוח זו תביא בנקל
לדחיית בקשת הממונה, שכן אין על בית המשפט כל חובה למנות כונס זמני לפי הוראות החוק, קרי
לאחר קבלת המלצות הממונה. ואכן, בפני בית המשפט עומדים שני מקורות מהם יכול הוא לשאוב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

את סמכותו בנסיבות דגן למנות כונס נכסים זמני: האחת, לפי סעיף 194 עצמו, המקנה סמכות רחבה לבית המשפט "ליתן כל סעד שאפשר לקבלו על פי בקשה כאמור", ובכלל זאת יש להניח גם את הסמכות למנות כונס זמני; השניה, סעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-194, המתיר לבית המשפט הדן בעניין אזרחי ליתן כל סעד, "ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו", שאף בגדרו יכולה לדור הסמכות למנות כונס נכסים זמני. כל זאת, ללא צורך להידרש להוראות החוק.

עם זאת, סבורני כי לא זו הפרשנות הנכונה, משמע גם על כונס זמני יש להחיל את המנגנון של סעיף 33 לחוק. זאת, שכן לא בכדי בחר המחוקק כי מינוי כונס באכיפת השעבודים הקבועים בסעיף 194 לפקודה תיעשה בדרך הקבועה בחוק, באופן המקדם את התכליות עליהן עמד המחוקק בעת חקיקת החוק. ואכן, דברי ההסבר להצעת החוק הינם ברורים ונהירים, אף יותר מלשון החוק עצמה (שם, עמודים 771-772):

"[...] מוצע לתקן את סעיף 194 לפקודה שעניינו אכיפת זכויות של בעלי איגרות חוב המובטחות בשעבוד צף. מוצע לקבוע כי על הליכי כינוס הנכסים של שעבוד צף יחולו הוראות החוק המוצע, הן לעניין דרך מינויו וזהותו של הכונס והן לעניין הדין המהותי שיחול על הכינוס (דוגמת הגבלות הקבועות על שעבוד צף בסעיף 244 לחוק המוצע).

הטעם לכך הוא שהליכי כינוס דומים במהותם להליכי חדלות פירעון. הליכים אלה, בדומה להליכי חדלות פירעון, נועדו לכנס את כלל נכסי החברה או חלקם, ולהעבירם לניהולו של בעל תפקיד (כונס הנכסים) לטובת הנושים. ברוב המקרים של המקרים הליכים אלה מתבצעים כאשר החברה בחדלות פירעון. לכן, אין טעם ענייני לקבוע הסדרים שונים לעניין מימוש וכינוס של נכס הכפוף לשעבוד צף לעומת הליכי חדלות פירעון. בנוסף, קביעתם של הסדרים שונים להליכי כינוס נכסים עלולה לתת בידינו של נושה בעל שעבוד צף אפשרות לעקוף את דיני חדלות הפירעון על ידי פנייה להליכי כינוס".

[ההדגשות שלי – א.א.]

סבורני כי די בדברי ההסבר כדי להגיע לידי מסקנה שיש להחיל את הוראות החוק גם על מינוי כונס זמני, ובכלל זאת גם את הוראות סעיף 33(ג) לחוק, ואין נפקא מינה מה מקור הסמכות למינוי כונס זמני כאמור לעיל. זאת, שלא בשונה מהעובדה שהוראות אלו חלות גם לעניין מינוי נאמן זמני לפי סעיף 20(א)(2) לחוק. וכך יש לעשות.

6.2 מן הכלל אל הפרט

לאחר בחינת טענות הצדדים, הן בכתב והן בדיון, ולאחר יישום החוק כמפורט לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי דין הבקשה להידחות; ואבאר.

כאמור, בין מטרות החוק העקרוניות לבין המטרות המשניות עלולה בנסיבות מסוימות להתעורר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

התנגשות. סתירה כאמור מתגשמת ומתחדדת עת מונחת לפני בית המשפט בקשה למתן סעד זמני
הכוללת מינוי כונס נכסים זמני, שכמוהו כמינוי נאמן זמני לפי סעיף 20(א)(2) לחוק. הפגיעה בתכלית
העיקרית לענייננו עלולה להיות באותם מקרים שבהם בית המשפט סבור שיש מקום למנות לאלתר
בעל תפקיד, במסגרת בקשות למתן צו במעמד צד אחד וכאשר לוח הזמנים הוא קריטי, כך שכל עיכוב
עלול לאיין את השגת התכלית העיקרית. זאת אף ביתר שאת, משום קולקטיביות ההליך והעובדה
שפעמים רבות מספר רב של נושים מושפעים מתוצאותיו, שנשאבו להליך משפטי על לא עוול בכפם.

אבהיר. מן המפורסמות היא, שככלל, נדרש שבקשה למתן סעד זמני תובא בפני שופט ותקבל מענה
מבית המשפט בלוח זמנים קצר. רכיב הזמן הינו קריטי ביותר, ופעמים רבות יכולתו של בית המשפט
ליתן את הסעד העיקרי בתביעה פלונית תלויה במהירות שבה ניתנה ההחלטה בדבר הסעד הזמני, שכל
עיכוב עשוי לאיין או לצמצם משמעותית את יכולת המבקש-התובע לממש את זכותו הנטענת במלואה,
אם בסופו של יום בית המשפט ייעתר באופן מוחלט לתביעה ויעניק את הסעד המבוקש. ישנם לעתים
מצבים שבהם אם לא יינתן צו לאלתר, קיים חשש לכך ש"יסגרו את דלת האורווה אחרי שהסוסים
כבר ברחו", ועל כן שומה על בית המשפט לבחון את הבקשה לסעד זמני ולהכריע בה בהקדם האפשרי.

ודוק, הניסיון מלמד, כי סמוך למתן החלטה בדבר צו כינוס זמני בהליכי חדלות פירעון, גם אם זו
חסויה, במהרה פורשת לה ההחלטה כנפיים ומתפרסמת ברבים, באופן שבמקרים חריגים פוגע
בחברה, ובכלל כך בסיכויי הבראתה, וממילא בנושי החברה ובהיקף קופת הנשייה או הכינוס. לא
בכדי בחר המחוקק במסגרת סעיף 18(ב) לחוק להקנות לבית המשפט הסמכות להימנע ממתן צו
לפתיחת הליכים אף אם ישנן ראיות לכך שהחברה חדלת פירעון, וזאת מקום בו עצם מתן הצו
והפרסום על קיומו יפגעו באפשרות להביא לשיקום הכלכלי של החברה. לכן, על בית המשפט לנהוג
בזהירות יתרה בעת מתן החלטה במסגרת הליכי חדלות פירעון, משום השלכותיה על סיכויי הבראת
החברה וסיכויי הנושים להיפרע ככל הניתן מקופת הנשייה או הכינוס.

אחת הדרכים האפקטיביות ביותר למנוע פגיעה בחברה ובנושיה היא להבטיח "רציפות ניהולית",
שתאפשר להפחית את הידרדרותה של החברה, כמו גם תאפשר לקבל החלטות שניתן יהיה ליישמן
וכדי לשמור על נכסיה. שהרי, אם ניטול לדוגמא מתן סעד זמני האוסר דיספוזיציה בנכסי החברה,
ברי כי בהיעדר בר-סמכא שיש בידיו להציב שומר במשרדי החברה, להחליף מנעולים, לתפוס ולשמור
ציוד לרבות כלי רכב, סחורות וכיוצא באלה, קיים חשש "להיעלמותם", ואלו אכן חיזיון נפוץ בהליכי
חדלות פירעון. כך, ההחלטה עלולה להפוך לאסקופה נדרסת ולצמצם כאמור את סיכויי החברה
להבריא ולפרוע את חובותיה.

בנסיבות מסוימות וחריגות, אין מנוס מלהיעתר לבקשה למתן סעד זמני בלוח זמנים צפוף, וכאשר לא
קיימת האפשרות המעשית להמתין לקבלת עמדתו של הממונה כתנאי למתן הסעד הזמני. זאת, על
מנת לקדם את אחת התכליות המרכזיות ביותר של החוק, היא כאמור "להביא **ככל האפשר** לשיקומו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

הכלכלי של החייב". ברי שיש בכך גם כדי לתרום גם להשאת שיעור החוב שייפרע לנושים, המהווה
אף היא מטרה ממטרותיו העיקריות המוצהרות של החוק.

על כן, מקום בו סבור בית המשפט כי תכלית כבדת-משקל המעוגנת בחוק עלולה להתאיין על מנת
שתכלית אחרת, פחותה במעמדה, תקודם, הרי שעל בית המשפט לבכר את הראשונה על פני רעותה.

כך נעשה בנסיבות דנן.

בענייננו, הוגשה בקשה בהולה ביום חמישי בשעות הצהריים המאוחרות; הבקשה הוגשה בהסכמת
החברה ועל דעתה; מדובר בחברה המעסיקה כ-230 עובדים המשתכרים ברובם בשכר מינימום,
וכשהיה חשש שאלו לא יקבלו את שכרם במועד, כלומר ביום ראשון העוקב. לעניין זה לא ניתן שלא
להתייחס לדבריה של באת-כוח העובדים מהדיון, לפיה לאחד מהעובדים אף אין קורת גג לחסות
תחתיה, מה שמלמד על הצורך הכנה בתשלום שכר העובדים במועד; העובדים עצמם משתפים פעולה
עם כונסי הנכסים הזמניים ותומכים בהותרתם בתפקיד, וכן טוענים שכל זעזוע נוסף עלול לפגוע בהם
קשות; נטען שיכולת החברה להמשיך ולפעול כ"עסק חיי" עומדת בסכנה מיידית; מדובר בחברה שחלק
נכבד מהמלאי שלה הינו פסיד ביותר ובעל אורך חיי מדף של ימים ספורים; כשהנושים המובטחים
ציינו בבקשה שהם מוכנים להעביר מימון להותרת החברה כעסק חי בתנאי שימונו בעלי תפקידים
הזוכים לאמונים (ראו: פסקה 24 לבקשה). על יסוד כל אלו, הגעתי למסקנה כי לא ניתן להמתין
להצעות הממונה, אלא יש לפעול בדחיפות ולמנות את כונסי הנכסים הזמניים.

יש שיאמרו, כי ניתן להפוך את ההחלטה בבקשה לסעד זמני להחלטה דו-שלבית, קרי בשלב הראשון
להורות על איסור ביצוע כל שינוי בחברה ובנכסיה, ובשלב השני, בחלוף זמן מה, למנות את בעל
התפקיד הזמני. אין באפשרותי לקבל טענה זו. שהרי, אין זה ישים ליתן החלטה למתן סעד זמני בעניין
בקשה לאכיפת שעבודים או במסגרת הליכי חדלות פירעון, מבלי לנקוב בשמו של הגורם המוסמך על
מנת שזה יוכל ליטול את המושכות ולפעול ליישום ההחלטה, באופן שבו החלטה משלימה תינתן
במועד מאוחר יותר, לאחר שהממונה יאות למסור את שמות מועמדיו, כשבנייני הביני ההחלטה תימצא
דרכה לאזני הציבור גם אם הוצא צו איסור פרסום. ברי שבתווך, עשוי מאן דהוא לעשות דין לעצמו,
ולנסות לתפוס את נכסי החברה כדי לזכות "בשלל" על חשבון נושים אחרים, וזאת מבלי שיהיה מי
שימנע זאת. כשנושים מתדפקים על דלתות החברה, או כשנושא משרה עלול לפעול בדרכים נלוזות,
אין מקום לשיהוי במתן ההחלטה, אלא יש לתפוס את ההגה ולנסות לנווט את הספינה לחוף מבטחים
ככל האפשר. זאת ניתן לעשות רק עם מינוי בעל תפקיד.

יתרה מכך, במענה לשאלת בית המשפט בדיון, באת-כוח הממונה אישרה כי אין ברשות הממונה **מעריך**
רשמי ומסודר שניתן לפנות אליו מטעם צדדים להליך חדלות פירעון ולקבל מענה בלוחות זמנים
קצרים, בדגש על מענה מחוץ לשעות העבודה, שיאפשרו השגת שתי התכליות יחדיו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

7. שיקול דעת בית המשפט במינוי בעל תפקיד

נדבך נוסף למסקנותי מושתת על סיפת הוראת סעיף 33(ג) לחוק שאליה התייחסתי לעיל. לא בכדי קבע המחוקק שבית המשפט אינו מחויב בהמלצת הממונה באשר לזהות בעל התפקיד והותיר לשיקול דעת בית המשפט את סוגית המינוי.

אדגיש שקיימת חשיבות רבה באשר לזהות המתמנה, שכן המינוי הינו פעמים רבות פרי האמון שרוחש בית המשפט לבעל התפקיד המסוים, מתוך ההבנה שיש לזהות בעל התפקיד חלק מכריע בקידום ההליך והצלחתו. היטיב לתאר את החשיבות האמורה פרופ' דוד האן בספרו "דיני חדלות פירעון" (מהדורה שנייה – חלק א', בסעיף 9.2 בעמ' 351-352; ההוצאה לאור של לשכת עורכי הדין, 2018), כדלקמן:

"לסוגיה זו השפעות רחבות על הליך חדלות הפירעון כולו. העמדה שתינקט בסוגיה זו תשפיע, בין במישרין ובין בעקיפין, על יכולתם של נושים שונים לבטא את זכויותיהם בהליך, על נכונותם של מנהלים ובעלי מניות לנקוט בהליך של חדלות פירעון זה או אחר, על מידת האמון שירחשו צדדים מעורבים שונים להחלטות העסקיות והמשפטיות המתקבלות בהליך, על עמדות המיקוח היחסיות שיפגינו הצדדים המעורבים במשא ומתן לגיבוש תוכנית הבראה ועוד".

בית המשפט שוקל בגדר החלטת המינוי מגוון שיקולים ובהם התאמת ההליך הנדון לבעל תפקיד מסוים, מורכבות ההליך, ניסיון בעל התפקיד, תחלופת בעלי תפקידים, מניעות של השופט לגבי בעלי תפקיד אפשריים, מהימנותו ועוד. אמנם לא ניתן לשלול שגם בידי הממונה מידע רלוונטי שאת חלקו מניתי לעיל אך אין לו את שמצוי בידעית בית המשפט. מטעמים אלו, קבע המחוקק שלבית המשפט שיקול הדעת למנות את בעל התפקיד ואין הוא מחויב בהצעת הממונה וכל שנדרש הוא להתייחס לכך ואף לא ליתן נימוקים.

לענייננו; עסקין בדרישה שאינה עוצמתית, קרי, מבלי להקל ראש בצורך למתן התייחסות מבית המשפט, בסופו של יום מדובר רק בהתייחסות בית המשפט לכך שאינו ממנה מי מהמוצעים על ידי הממונה, ואין דרישה כבדת-משקל יותר. קל וחומר שעה שעסקין במינוי זמני, ולכן הדרישה להתחשב במועמדי הממונה מוחלשת עוד יותר ומשקלה מופחת. בכך יש כדי להעצים את המסקנה שלפיה במקרים חריגים שבחריגים, כאשר קיים חשש שהמתנה לעמדת הממונה, כמו גם קבלתה, עלולים לגרום לנזק בלתי הפיך, נכון יהיה אפוא למנות במסגרת ההחלטה את בעל התפקיד הזמני ללא עמדת הממונה.

8. ניגוד עניינים של המוצע להתמנות לבעל תפקיד

נתתי דעתי לטענת הממונה באשר לקיום ניגוד עניינים של כונסי הנכסים הזמניים;

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

לגישת הממונה, ככלל, רק בעת שהיקף החובות עולה משמעותית על היקף הנכסים, מנוטרל החשש
של מינוי מי מטעם הנושים המובטחים. זאת אין בידי לקבל.

אפנה לתקנה 3 לתקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם), התשמ"א-1981,
שדנה בסוגית ניגוד העניינים של בעל התפקיד ומורה:

**"לא ימנה בית המשפט אדם לתפקיד אם מצא שקשריו עם החברה, מעמדו
בה או כלפיה או עיסוקיו האחרים, עלולים ליצור ניגוד עניינים עם מילוי
תפקידו".**

הוראה דומה, ואף מרחיבה יותר, נקבעה בסעיף 33(ד) לחוק.

על החשיבות בכך שבעל התפקיד יהיה ללא ניגוד עניינים עמדתי בהרחבה במספר מקרים בעבר (ראה:
ת"א 1050/84 חיים שכטר חברה לבניין ולהשקעות בע"מ (בפירוק) נ' יקר ואח' (פורסם במאגרים
המשפטיים, 28.9.14); פר"ק 29930-08-14 צ. לנדאו קבלנות והנדסה בע"מ נ' הראל חברה לביטוח
(פורסם במאגרים המשפטיים, 1.9.17)). הבהרתי שאם קיימים קשרים של המוצע לבין החברה, כאלו
שעלולים ליצור ניגוד עניינים, קיימת מניעת למנוי אותו אדם.

עם זאת, אין די בעובדה שמדובר במי שהוצע על ידי הנושה או החברה כדי לפסול אותו. מודע אני
לטענה שלפיה אם מבקשת החברה את המינוי, קיים חשש שהמתמנה יכיר טובה לחברה, בעליה
והפועלים בשמה, ומשכך יימנע מלקיים את החקירות באשר לנסיבות קריסת החברה והגשת תביעות
במקרה המתאים נגד נושאי המשרה ובעלי המניות. אוסיף שנדרשתי בעבר למקרים בהם התעוררה
שאלת ניגוד עניינים של בעלי תפקיד והבהרתי שאין די בעובדה שהמתמנה הוצע על ידי החברה או על
ידי נושה כדי למנוע את המינוי (ראה: פר"ק 43226-09-15 ישדגל בע"מ נ' מודגל בע"מ (פורסם
במאגרים המשפטיים, 24.1.16)).

קבלת גישת הממונה גם תשים לאל את הוראות סעיפים 194(ב) (1) לפקודה ו-33(ג) לחוק שלפיהן בעל
שעבוד, נושה וכן החברה רשאים להציע בעל תפקיד מטעמם, ואבהיר; אם לגישת הממונה רק כאשר
היקף החובות עולה על היקף הנכסים באופן משמעותי יש מקום לשקול מינוי בעל התפקיד המוצע
מטעם הנושה המובטח, אזי קשה להעלות על הדעת מצבים שבהם יהיה מקום לשקול קבלת הצעה
למינוי בעל תפקיד מטעם נושה שאינו נושה מובטח או מטעם החברה, כך שתאוונה כמעט לחלוטין
ההוראות שמהן שהממונה שואב את כוחו, זאת ללא הצדקה מספקת לחרוג מאלו.

זאת ועוד; מקובלת עלי עמדת הנושים המובטחים וכונסי הנכסים הזמניים, לפיה בהיעדר טענה של
ניגוד עניינים פרטני נגד אחד מכונסי הנכסים הזמניים, לא ניתן לקבל את טענת הממונה. פסיקה
מושרשת מורה שמרגע מינויו של בעל תפקיד בהליכי חדלות פירעון, משמש הוא כ- Officer of the
Court, ידו הארוכה של בית המשפט, ומחויבותו הבלעדית הינה לבית המשפט ולנושים בכללותם (ראו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ' ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

דבריי בפש"ר (ת"א) 3642-08-16 אליעזר פישמן, בפשיטת רגל נ' כונס הנכסים הרשמי, פסקה 7.1
(פורסם במאגרים המשפטיים, 22.7.18), וההפניות שם).

9. התחשבות בעמדת הנושה המובטח

שיקול נוסף שעומד נגד הבקשה הינו התחשבות ברצון הנושה המובטח באשר לזהות בעל התפקיד
בהינתן התרומה של הנושה להצלחת ההליך. בהקשר זה אפנה לטענת הנושים המובטחים, שלא
נסתרה, שלפיה הם בחרו להעמיד מימון להליך בהינתן זהות בעלי התפקיד שהוצעו על ידם ושכן אחרת
לא ניתן לשלול שמימון כאמור לא היה ניתן על ידם, מימון אשר יותיר את ראשה של החברה מעל לפני
המים.

יתרה מכך, סבורני שיש ליתן משקל בעת ההחלטה לגבי מינוי בעלי תפקיד כאשר מדובר בבקשה של
נושה מובטח אף מן הפן החוזי. בהתאם למסמכי השעבוד, מסכים החייב למינוי בעל תפקיד שיציע
הנושה המובטח. עסקינן בתניה חוזית שעל בית המשפט לכבד ככלל, אלא אם יש טעמים שלא לעשות
כן. במקרה שלפני, החייב, קרי, החברה תמכה במינוי בעלי התפקיד שהוצעו על ידי המבקשים,
הממונה לא טען כאמור שיש פגם שפוסל את המוצעים פרט להיותם מי שהוצעו על ידי הנושים ומשכך
יש לכבד את ההסכמה האמורה. ושוב, קבלת גישת הממונה, לעולם תאיין הסכמה חוזית שבין נושה
לבין חייב, וללא טעם ענייני אין מקום לאמצה.

10. עמדת הנושים הרגילים

טעם נוסף לדחיית הבקשה הינו עמדת הנושים. בהקשר זה אדגיש שהעובדים עצמם תומכים בהותרת
כונסי הנכסים הזמניים בתפקידם. כאמור בדברי ב"כ העובדים בדיון, קיימת תמיכה חד משמעית של
העובדים בבעלי התפקיד שמונו, תוך שניתן פירוט לעשייה המשמעותית של בעלי התפקיד בעניינם של
העובדים, כמו גם חשש מפני זעזועים נוספים בחברה. משמע, עמדת הנושים מצדדת ללא עוררין
בהשאת בעלי התפקיד בכהונתם, ולכך יש ליתן משקל.

11. מעשה עשוי

לא למותר לציין כי נעשתה בהליך כברת דרך משמעותית על ידי בעלי התפקיד. כאמור בדוח שהוגש
על ידי כונסי הנכסים הזמניים והפירוט שניתן בדיון, הם פעלו רבות בקשר לקידום ההליך, ביקרו
באתרי החברה, באו בדברים עם העובדים, השיגו להם מקור מימון, הגיעו איתם להסדר, כמו גם עם
נושים חיוניים אחרים, הכינו חדר מידע וכדומה. החלפת בעלי התפקיד בעיתוי זה עלולה להסב נזק
ניכר לכלל הנושים, ומבלי שקיים טעם ענייני להחלפתם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ' ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

12. מימוש שעבודים צפים וקבועים

במקרה שלפני, התבקש בית המשפט לאכוף שעבודים ספציפיים ושעבודים צפים שניתנו למבקשים, בהם שעבודים על ציוד, קווי ייצור, כלי רכב ועוד. אין חולק שכאשר מבוקש על ידי הנושה לנקוט בהליך למימוש שעבוד ספציפי, אזי בדרך כלל מתמנה מי מטעמו של הנושה המובטח בשעבוד ספציפי לבעל תפקיד למימוש אותו השעבוד. משכך הדעת נותנת שאילו פיצלו הנושים המובטחים בין בקשות המימוש, קרי, מימוש שעבודים ספציפיים בהוצאה לפועל, היו מתמנים הכונסים הזמניים גם לבעלי תפקיד לגבי אותם נכסים וכך הייתה נוצרת אנומליה בזהות בעלי התפקיד, בין אלה שמתמנים בהליך של מימוש השעבוד הספציפי לבין אלו שיתמנו במימוש השעבוד הצף. הדבר לא רצוי כאשר מדובר במימוש מפעל פעיל, שעדיף שימומש כמכלול ולא על דרך של מימוש בחלקים, שאז התשואה הכוללת פחותה.

כאמור במקרה שלפני בחרו ובצדק הנושים המובטחים שלא לפצל את המימושים בין השעבודים הקבועים לבין הצפים אלא להגיש בקשה אחת ואף לא לפצל בין בקשות המימוש בין כל אחד מהנושים והכל לטובת ההליך. אכן, טובת החברה והאינטרסים של יתר הנושים היו נפגעים לו היו בוחרים הנושים המובטחים בחלופה זו ומשכך, אין מקום לשלול מהמבקשים לממש את זכותם לכך שבעל התפקיד המוצע מטעם יתמנה לאכוף את השעבודים.

13. לא התעלמתי מטענת הממונה כי יש מקום לשקול מינוי בעל תפקיד נוסף או מי שהוא בעל הכשרה חשבונאית. סבורני שאין הדבר מחויב המציאות בנסיבות המקרה. איני רואה צורך למינוי בעל תפקיד רביעי, כמו גם שניתן לקבל ייעוץ חשבונאי מתאים באמצעות שירותי מומחה בתחום, כמות שנעשה במקרים רבים אחרים, ומכל מקום הצורך בסיוע חשבונאי טרם התעורר.

ממכלול הטעמים דלעיל, דין הבקשה לעיון חוזר להידחות.

14. סוף דבר

בהינתן כל האמור, הבקשה לעיון מחדש נדחית. כונסי הנכסים הזמניים יישארו בתפקידם.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ' חשוון תש"פ, 18 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

איתן אורנשטיין, נשיא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**חדל"ת 19-11-17320 בנק לאומי לישראל בעמ ואח' נ' מעדני מיקי תעשיות מזון דגים
וסלטים (1992) בע"מ ואח'**

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בקשה מס' 3

1
2
3